

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2014

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 3

Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

[GLW41]

DÉ HAOINE 9 BEALTAINÉ, MAIDIN

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.

Comhlánaigh le peann gorm nó le peann dubh amháin. **Ná scríobh le peann luaidhe ná le peann glóthaí.**

Tá an t-iatán (ina bhfuil **Foinse A**) le húsáid le Ceisteanna **4** agus **5** i **Roinn B**.

Freagair **gach** ceist sa scrúdpháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don scrúdpháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **4** agus **5**.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

--	--

--	--

[2]

Institiúidí daonlathacha ríthábhachtacha agus an ról acu le cuimsiú, le ceartas agus le daonlathas a chur chun cinn is ábhar don cheist seo.

2 (a) Ainmnigh páirtí polaitiúil **amháin** i dTuaisceart Éireann.

_____ [1]

(b) Sainaithin, agus mínigh, ról **amháin** atá ag Comhalta den Tionól Reachtach (CTR) (*MLA*).

_____ [2]

(c) Sainaithin, agus mínigh, buntáiste **amháin** as cónaí a dhéanamh i sochaí dhaonlathach.

_____ [2]

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 2

[Tiontaigh an leathanach

Eagraíochtaí Neamhrialtasacha (ENRanna) (NGOs) is ábhar don cheist seo.

Scrúdaitheoir
Amháin
Marcanna Athmharc

- 3 (a) Ainmnigh **dhá** fhoinse as a bhfaigheadh duine óg faisnéis ar Eagraíochtaí Neamhrialtasacha (ENRanna) (NGOs).

1. _____ [1]

2. _____ [1]

- (b) Sainaithin, agus mínigh, **dhá** shaincheist a mbíonn Eagraíochtaí Neamhrialtasacha (ENRanna) (NGOs) ag plé leo.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]

(c) Sainaithin, agus mínigh, **dhá** dhóigh a dtig le hEagraíochtaí Neamhrialtasacha (ENRanna) (NGOs) tionchar a imirt ar chinntí rialtais.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 3

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

--	--

- (a)** Mínigh an dóigh ar féidir **dhá** cheart dhaonna a shárú.

2. _____

_____ [2]

[e]

[6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 4	

[Tiontaigh an leathanach

8563.03

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 5	

8

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[illegible]

8563.03

Leathanach breise má tá sé de dhíth

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	

Marc Iomlán	
-------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

General Certificate of Secondary Education
2014

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 3

Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

[GLW41]

DÉ HAOINE 9 BEALTAINE, MAIDIN

FOINSE A

Iatán: Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda**Le húsáid le Ceisteanna 4 agus 5.****FOINSE A**

Ba chóir go mbeadh cearta daonna ag gach duine. Ar na cearta sin tá an ceart chun na beatha agus an ceart chun na príobháideachta. Déantar na cearta seo a shárú i roinnt tíortha. Mar shampla, d'fhéadfadh an stát daoine a chéasadh nó a mharú. D'fhéadfadh na póilíní litreacha a idircheapadh nó a bheith ag cúlúisteacht le comhráite príobháideacha le géarchoimhead a choinneáil ar ghníomhaíochtaí daoine.

Is ról amháin de chuid an rialtais i dTuaisceart Éireann é cearta daonna a chosaint. Féadann sé é seo a dhéanamh trí dhlíthe a rith agus trí chinnte a dhéanamh de go bhfuil polasaithe ag údaráis agus ag forais phoiblí a chuireann siad i bhfeidhm le cearta daonna a chothú.

Tá cearta daonna ag daoine óga fosta. Deir daoine in amanna go dtéann freagrachtaí le cearta agus go mbíonn an tsochaí ag dréim le freagracht shóisialta a bheith ag daoine óga. Féadann daoine óga machnamh a dhéanamh ar an dóigh a dtéann an t-iompar acu i bhfeidhm ar dhaoine eile, agus cuidiú a thabhairt do dhaoine eile agus don phobal acu, le freagracht shóisialta a léiriú.

Foinse: Foinse an Scrúdaitheora féin